

Ką svarbu žinoti dėl pagalbos plano sudarymo?

(Informacija savivaldybės ar jos įgaliotos įstaigos darbuotojams, pildantiems Individualios pagalbos poreikio klausimyną)

Kada pasiūlyti pagalbos koordinavimą? Darbuotojas, atliekantis pensinio amžiaus asmens individualios pagalbos poreikio vertinimą dalyvumo nustatymo metu, kiekvienam žmogui ar jo atstovui turi pasiūlyti pagalbos koordinavimą ir paaiškinti jo naudą. Nėra svarbu, ar žmogus kreipiasi pirmą, ar ne pirmą kartą dėl negalios nustatymo. Pasiūlyti reikia klausimyno pildymo pradžioje, žmogui suprantama kalba.

Kaip elgtis, jeigu žmogus turi informacijos suvokimo sunkumų? Jeigu žmogus sunkiai orientuojasi aplinkoje, nesupranta jam pateikiamos informacijos ir matyti, kad jis negali objektyviai įvertinti savo situacijos, tikėtina, kad pagalbos koordinavimas jam reikalingas ir pagalbos plano sudarymas yra tikslingas. Tokiu atveju klausimyne siūlome žymėti, kad asmuo sutinka su pagalbos plano sudarymu ir atitinkamus poreikius nukreipti užtikrinti Techninės pagalbos priemonių centrui (jei yra poreikis techninės pagalbos priemonėms) ir savivaldybės administracijai. Vėliau savivaldybės administracija ar jos įgaliota įstaiga atliks detalesnį asmens situacijos vertinimą ir organizuos pagalbą, jeigu reikalingas pagalbininkas tvarkant asmeninius reikalus, namų ruošoje ar kitos paslaugos. Asmuo prašymą tam tikrai paslaugai gauti su klausimyną pildančio darbuotojo pagalba gali pateikti bet kuriuo metu.

Kada galima drąsiai žymėti asmens nesutikimą dėl pagalbos plano? Pagalbos planas asmeniui nesudaromas (klausimyne pažymima, jog asmuo nesutinka su pagalbos plano sudarymu), kai jis labai aiškiai suvokia jam aiškinamą pagalbos koordinavimo naudą, bet atsisako, nes priemonės, paslaugas jau gauna ir (ar) sveikatos būklė leidžia viskuo pasirūpinti savarankiškai (įprastai tokiems asmenims nustatomas 55 proc. dalyvumo lygis arba negalia nenustatoma).

Kaip pasiūlyti pagalbos koordinavimą?

Pavyzdys. „Prieš pradėdant pildyti klausimyną, norėtume Jums pasiūlyti pagalbos koordinavimą. Kas tai yra? Pagalbos koordinavimas užtikrina, kad jeigu žmogui reikia pagalbos, tai po negalios nustatymo ne jis pats ieško, kur jam kreiptis, bet savivaldybės ar kita atsakinga įstaiga su juo susisieks ir pasiūlo įmanomą pagalbą.“

Pagalbos koordinavimui norėčiau Jūsų paprašyti žodinio sutikimo. Tokiu atveju klausimyne pažymėčiau, kad sutinkate su pagalbos plano sudarymu. Jis būtų sudarytas šiame pildomame klausimyne surinktos informacijos pagrindu. Pagalbos plano sudarymas jokia būdu nesumažins Jums skiriamų negalios išmokų. Greta išmokų žmogus su negalia gali gauti judėjimo, komunikacijos ar kitas techninės pagalbos priemones, pavėžėjimą, būsto pritaikymą, pagalbą į namus, socialinių įgūdžių ugdymo, konsultavimo, tarpininkavimo ir kt. paslaugas.

Jeigu sutiksite, kad būtų sudarytas pagalbos planas, kartu su sprendimu dėl negalios nustatymo bus priimtas sprendimas nustatyti pagalbos koordinavimo poreikį. Sprendime nurodyti poreikiai bus perduoti atsakingai įstaigai (savivaldybei, Techninės pagalbos priemonių centrui ar kitai įstaigai¹ pagal kompetenciją). Jos darbuotojas su Jumis susisieks detaliau pasikalbėti. Papasakos, kokią konkrečią pagalbą gali Jums suteikti; ar paslauga (priemonė) būtų skirta nemokamai, ar reikėtų mokėti; padės užpildyti prašymą pagalbai gauti; paaiškins, ar yra laukimo eilė. Jeigu Jūsų netenkina siūloma pagalba, jos galėsite atsisakyti. Bet ir tuo atveju Jums bus naudinga pabendrauti su specialistu: iš jo sužinosite, kokios paslaugos, priemonės ar materialinė pagalba (pvz., socialinė kortelė) galėtų būti suteikta. Jei ateityje suprastės sveikatos būklė arba artimieji negalės Jumis pasirūpinti – tokiu atveju jau turėsite kontaktinį telefoną, žinosite, į ką kreiptis“.

¹ VšĮ „LASS Pietvakarių centras“ teikia socialinio dalyvumo ugdymo paslaugą asmenims nuo 16 metų, turintiems regos sutrikimą; Lietuvių gestų kalbos vertimo centras teikia gestų kalbos vertimo paslaugą asmenims, turintiems klausos sutrikimą, kurie moka gestų kalbą;

Užimtumo tarnyba teikia darbo rinkos paslaugas, jeigu pensinio amžiaus asmuo nori būti aktyviu darbo rinkoje.